

BUURTEN IN DE BUURT EEN MOSQUITO IN RHENEN

**RAPPORTAGE VAN DE BEVINDINGEN VAN SP- AFDELING
VEENENDAAL BIJ HUN STRAATONDERZOEK NAAR DE
MOSQUITO IN RHENEN**

SP **AFDELING VEENENDAAL**

INHOUDSOPGAVE

1. Wie of wat is SP-afdeling Veenendaal?
2. Wat is een Mosquito?
3. Waarom dit rapport?
4. Mosquito in Rhenen – Persreactie SP
5. Onderzoek SP (Persbericht)
6. Onderzoek SP (Resultaten)
7. Conclusies en Adviezen

Foto: Rhine Group

VERANTWOORDING:

Tekst:	Jan Breur
Onderzoek:	Wilma Vermeer, Manja Smits, Nico van Ginkel, Jan Breur, Jaap Pottjewijd
Vormgeving:	Jan Breur, naar de huisstijl van de SP (Thonik)
Afbeeldingen:	SP, tenzij anders aangegeven
Dank aan:	Manja Smits en de inwoners van Rhenen

Wie of wat is SP-afdeling Veenendaal?

Eigenlijk zegt de naam het al: SP-afdeling Veenendaal is een afdeling van de SP, die zich bezig houdt met Veenendaal.

Maar, niet alleen de gemeente Veenendaal valt onder deze afdeling. Ook de gemeentes Rhenen en Renswoude vallen hieronder. In die hoedanigheid heeft de SP-afdeling Veenendaal een verantwoordelijkheid naar de Rhenense bevolking, en het is hierom dat de SP zich vanuit Veenendaal soms 'bemoeit' met Rhenen.

Uitgangspunten van de SP zijn:

- Menselijke waardigheid
- Gelijkwaardigheid voor alle mensen
- Solidariteit tussen de mensen

De SP zet zich in voor een wereld die zich op deze uitgangspunten baseert. Sinds 2001 (voorbereiding) en 2002 (actief) dus ook in Veenendaal, Rhenen en Renswoude...

Wat is een Mosquito?

Kort gezegd is een Mosquito een piepkastje. Het dient ervoor om jongeren weg te jagen.

Fabrikant 'Rhine Group' zegt er het volgende over:

De Mosquito is bedoeld voor inzet op plaatsen waar "rondhangen" problemen of overlast geeft. Vaak zijn dit geïsoleerde locaties (verlaten schoolpleinen etc) of doorgangen zoals de ingangen van winkelcentra, (metro)stations e.d. waar ook passerende jongeren slechts kort verblijven. Onderzoek in Engeland waar de Mosquito veelvuldig wordt toegepast voor winkelingangen heeft aangetoond, dat het gemiddeld slechts 6 minuten duurt voordat een groep zich verspreid.

Bron: www.rhinegroup.nl

Echter, aan de Mosquito kunnen bezwaren kleven. Rood, de jongerenorganisatie van de SP zet deze bezwaren uiteen:

Ze verplaatsen hangjongeren en pakken alle jongeren tegelijk, terwijl niet iedereen een probleem vormt. Je zult maar winkelen in het winkelcentrum waar ze hangen. Op sommige plekken wil men bij haltes van het openbaar vervoer een Mosquito ophangen. Dan sta je dus op bus, tram of metro te wachten met een harde piep in je oren.

Bron: rood.sp.nl/actie/mosquitoweg

De SP staat niet alleen in haar bezwaren tegen de Mosquito. Eurocommissaris voor de mensenrechten, Thomas Hamarberg, heeft in maart 2009 aangegeven dat de Mosquito in strijd is met de rechten van jongeren. Het belemmert hun recht op vrije beweging, hun recht op samenkomsten en het is slecht voor de gezondheid. Volgens Hamarberg moet de Mosquito per direct worden uitgebannen.

Minister van Binnenlandse Zaken, Guusje ter Horst is evenmin enthousiast over de Mosquito. Zij beschouwt de inzet ervan als een 'paardenmiddel'.

Mosquito in Rhenen – Persreactie SP

Veenendaal, 6 april 2009

Vals spel Rhenen met Mosquito

Het gemeentebestuur van Rhenen gaat de controversiële Mosquito inzetten tegen jongerenoverlast, zonder de gemeenteraad hierin te betrekken. Hiermee is de gemeente de richtlijnen, die door Minister Ter Horst worden opgesteld, voor. Naar aanleiding hiervan heeft de SP kamervragen gesteld.

SP-kamerleden Smits en Langkamp vragen de minister of zij bereid is om Rhenen op de vingers te tikken en of zij het ermee eens is dat Rhenen had moeten wachten tot de richtlijnen gereed zijn. Ook willen zij weten of er voor Rhenen een risico is om voor de rechter gesleept te worden, omdat de inzet van de Mosquito mogelijk in strijd met de grondwet is.

Ook de SP-afdeling Veenendaal, waaronder ook de Rhenense SP-leden vallen, reageert geschrokken op deze actie. Afdelingsvoorzitter Jaap Pottjewijd: “Voor een dergelijke actie is en naam: ‘vals spel’. Het Rhenense gemeentebestuur omzeilt moedwillig de regels, die niet voor niets worden opgesteld. Er kleven zoveel bezwaren aan de Mosquito – niet in de laatste plaats morele bezwaren – dan geeft het geen pas om er zomaar één te installeren terwijl je weet dat men bezig is om richtlijnen op te stellen.”

Pottjewijd heeft zich al vaker met de Mosquito beziggehouden. Als lid van de Raadscommissie Middelen in Veenendaal heeft hij in februari 2008 het College aldaar schriftelijk bevestigd over het bericht dat er zich een Mosquito in Veenendaal zou bevinden. Momenteel spant de SP zich in om, via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Mosquito's uit Veenendaal te weren. Jan Breur, het enige Veense raadslid van de partij, werkt aan een wijzigingsvoorstel om een Mosquitoverbod in de APV op te nemen.

Breur: “Het is heel wrang om te constateren dat je in de ene plaats van je afdeling knokt om de Mosquito's buiten de deur te houden, en in de andere plaats wordt dat ding er zomaar doorheen gejaagd. De Mosquito is gewoon onwenselijk! Hij schaadt de lichamelijke integriteit, hij veroorzaakt overlast van jonge omwonenden die bij warm weer hun raam niet eens meer open kunnen zetten, en de onschuldigen worden net zo hard gepakt als de raddraaiers. Als er echt geen alternatieven zijn, dan zijn Rhenen, haar bestuur en haar inwoners zeer te beklagen.”

Onderzoek SP (Persbericht)

Veenendaal, 7 juni 2009

Buurten in Rhenen, met Tweede Kamerlid Manja Smits

Zaterdag 6 juni heeft een delegatie van de Socialistische Partij een bezoek gebracht aan Rhenen. Ze bevroegen het winkelend publiek aldaar over de Mosquito die bij de Albert Heyn is opgehangen; een kastje dat een hoge pieptoon afgeeft om jongeren weg te jagen.

De delegatie bestond uit een viertal bestuursleden van de SP-afdeling Veenendaal (waaronder Rhenen valt) en het Tweede Kamerlid Manja Smits. Zij had een motie ingediend in de Tweede Kamer, om gemeenteraden zeggenschap te geven over plaatsing en gebruik van de Mosquito. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft echter de gemeenteraad gepasseerd bij het plaatsen van de Mosquito.

Over het piepkastje boven de Albert Heyn steken, onder de Rhenenaren, onwetendheid en scepsis elkaar naar de kroon. Veel mensen zijn zich niet of slechts beperkt bewust dat de Mosquito geplaatst is. Ook geven bijna alle mensen aan te twijfelen of het apparaatje de beste oplossing is voor het 'hangprobleem': er is geen ambulant jongerenwerk, weinig politiesurveillance en het jongerencentrum biedt nauwelijks activiteiten.

Eén vrouw gaf aan te betwijfelen of zo'n pieptoon überhaupt enig effect sorteert: "met de muziek die de jeugd tegenwoordig luistert, hebben ze vast zo'n gehoorbeschadiging dat ze de piep niet eens kunnen horen." Een man, die evenmin heil ziet in de Mosquito, had een alternatief: "Als ik met m'n hond loop, doen de hangjongeren he-le-maal niets..."

Ook de SP'ers zelf zien grote bezwaren aan de Mosquito kleven. De gevolgen op lange termijn die blootstelling aan de pieptoon heeft, zijn niet of nauwelijks bekend. Hierdoor vormt het apparaat een risico in de volksgezondheid. Daarnaast treft de pieptoon niet alleen de 'overlastjongeren', maar alle jongeren. Ook de onschuldigen.

Effectief is het apparaat ook niet: er zijn allerlei MP3-files te downloaden die de pieptoon kunnen buitensluiten en jongeren kunnen zich desnoods buiten het bereik van de pieptoon ophouden. Het 'hangprobleem' wordt er dus hooguit door verplaatst.

Meer informatie over de Mosquito en de SP is te vinden op www.mosquitoweg.nl Hier kan men de pieptoon uitproberen, tegen de Mosquito tekenen en er is een meldpunt en een zwartboek. SP-afdeling Veenendaal heeft ook een meldpunt, voor de Rhenense Mosquito-ervaringen. Deze is te bereiken via www.veenendaal.sp.nl en per e-mail via veenendaal@sp.nl

Onderzoek SP (Resultaten)

Op 6 juni trok een groep Veenendaalse SP-ers naar Rhenen, om de inwoners van Rhenen te vragen naar hun mening over de Mosquito. Zij werden vergezeld door Tweede Kamerlid Manja Smits (foto), die zich in het parlement onder andere bezig houdt met de Mosquito. Dit zijn de resultaten.

BEKENDHEID

Het is even opvallend als schrikbarend om te moeten constateren dat het met de bekendheid van de Mosquito in Rhenen bar slecht gesteld is. Het winkelende publiek (we ondervroegen hen in de omgeving van de Albert Heyn, waar de Mosquito hangt) wist niet van de Mosquito af. Noch van het feit dat deze er hangt, noch van wat de Mosquito eigenlijk (of ongeveer) is. Bij de inzet van zo'n drastisch en omstreden middel zou echter wel verwacht mogen worden dat een gemeente haar inwoners voldoende op de hoogte stelt.

EFFECTIVITEIT

De effectiviteit van de Mosquito wordt door veel mensen (na de nodige uitleg van wat het apparaat is) niet hoog ingeschat. De inwoners van Rhenen noemen de Mosquito zeker niet *het beste* middel tegen (hang)jongerenoverlast.

Verwacht wordt dat jongeren bij het horen van de pieptoon gewoon ergens anders gaan staan. Kortom: de overlast wordt niet verholpen, maar verplaatst. Deze inschatting komt overeen met wat een Mosquito-installateur eens aan Manja Smits vertelde. Ook hij ziet weinig heil in de Mosquito. Veel mensen bestempelen de Mosquito als een 'lapmiddel' of een 'vreemde oplossing'. Sommigen zien de Mosquito zelfs als overbodig, en gaan er niet van uit dat de jongeren erdoor weg zullen gaan. Eén vrouw vermoedt zelfs dat de jongeren de pieptoon niet kunnen horen, omdat die 'nare muziek' die jongeren tegenwoordig luisteren hun trommelvliezen al heeft beschadigt.

WENSELIJKHEID

Door de geringe inschatting van de effectiviteit van de Mosquito door de inwoners van Rhenen, is ook de wenselijkheid ervan niet bijster hoog onder hen. Dat de Mosquito behoorlijk ongericht te werk gaat en pijn en/of irritatie veroorzaakt, maakt hem zo mogelijk nog minder populair. "Dat je een pieptoon moet gebruiken om jongeren te verjagen, dat is echt erg..." zei één van de ondervraagden. Al met al geniet de Mosquito niet bepaald veel populariteit in Rhenen. De inzet ervan wordt door de inwoners als onwenselijk beschouwd.

NEVENEFFECTEN

De wenselijkheid van de Mosquito vermindert nog meer als de neveneffecten duidelijk worden. Zo blijkt dat niet alleen jongeren, maar ook sommige volwassenen de Mosquito kunnen horen. De SP (afdeling Veenendaal) heeft verscheidene malen contact gehad met een Rhenense man, een vijftiger, die in de omgeving van een Mosquito woont en zijn huis hermetisch af moet sluiten, wil hij er geen last van hebben. 's Zomers in de tuin of op het balkon zitten, of überhaupt je raam openzetten, is er niet meer bij wanneer je in de buurt van een Mosquito woont. De Mosquito-overlast die deze man beschrijft, komt overeen met de verhalen die vanuit verschillende kanten van het land de SP bereiken van mensen die rondom een Mosquito wonen of werken. De combinatie met de slechte bekendheid van het apparaat, maakt dat deze (neven)effecten ook verwarring zorgen bij degenen die ze moeten ondergaan. Toen een meisje bij bevraging door de SP hoorde over de Mosquito keek ze verwonderd en verrast haar moeder aan met een blik die 'zie je nou wel dat ik niet gek ben' zou kunnen betekenen, en zei: "dus dat is het geluid wat ik hoor als we 's avonds in de tuin zitten!"

JONGERENWERK

Uit de gesprekken met het publiek bleek tevens, dat er nagenoeg geen jongerenwerk in Rhenen is. De activiteiten in het jeugdhonk zijn marginaal en wat er al geboden wordt is niet afgestemd op het merendeel van de Rhenense jeugd. Dat geldt ook voor de personele bezetting van dat honk, door een jongere benoemd als 'een Marokkaan en een halve'. Natuurlijk mag etnische achtergrond van deze werkers er niet toe doen, maar het jongerenwerk moet de jeugd wel kunnen bereiken. Het jeugdhonkwerk in de huidige opzet blijkt hier in de ogen van de Rhenense bevolking schromelijk in te falen. Naast het ontoereikende jeugdhonkwerk bestaat er echter helemaal geen ambulante jongerenwerk. Juist het ambulante jongerenwerk kan een waardevol instrument zijn in de bestrijding van jongerenoverlast. Het niet-bestaan van ambulante jongerenwerk in Rhenen kan dan ook beschouwd worden als een groot gemis.

NOODZAAK?

Zelfs de vermeende noodzaak voor de Mosquito is geen gemeengoed onder de Rhenense bevolking. Ongeveer de helft van de ondervraagden heeft wel eens overlast van jongeren ervaren, waarvan slechts een deel regelmatig. De andere helft gaf aan die overlast niet zelf te ervaren, en een deel van hen was daar zelf niet eens bekend mee. Een aantal mensen geeft eveneens aan zelf verantwoordelijkheid te nemen; hetzij door de jongeren persoonlijk aan te spreken, hetzij door de hond mee te nemen als ze naar buiten gaan, zoals één van de ondervraagden zei: "Als ik m'n hond meeneem, laten jongeren het wel uit hun hoofd om me lastig te vallen! Ze zijn zo weg!"

Conclusies en Adviezen

Met de resultaten van de gesprekken die de SP heeft gehad in Rhenen op een rijtje gezet, zijn er een aantal conclusies en adviezen te abstraheren. De meest belangrijke daarvan is dat de gemeente Rhenen helaas op een verkeerd spoor zit met de inzet van de Mosquito.

MOSQUITO WEG

Conclusie: De Mosquito wordt door de bevolking van Rhenen niet gezien als het beste middel tegen jongerenoverlast. Velen zien in het apparaat überhaupt geen goede oplossing. Gevreesd wordt voor verplaatsing van de overlast en de mogelijkheid dat de Mosquito zelf een bron van overlast wordt.

Advies: Verwijder de Mosquito zo snel mogelijk en kies voor andere methoden om jongerenoverlast tegen te gaan.

KENBAARHEID

Conclusie: Indien er, ondanks de eerdere conclusie, besloten wordt om de Mosquito toch te handhaven, is het noodzakelijk om de inzet ervan duidelijk kenbaar te maken.

Advies: Geef op plekken waar de Mosquito hangt met borden aan, dat het apparaat aanwezig is en op welke tijden deze wordt ingeschakeld.

JONGERENWERK

Conclusie: Het jongerenwerk in Rhenen schiet schromelijk te kort. Het jeugdhonkwerk is mager en bereikt de jongeren niet. Het ambulante jongerenwerk bestaat überhaupt niet in Rhenen.

Advies: Breid het werk in het jeugdhonk uit en zoek betere afstemming met de jongeren. Voer ambulant jongerenwerk in Rhenen in.

Deze conclusies en adviezen zijn het resultaat van gesprekken met de inwoners van Rhenen. Zij zien weinig tot geen heil in de Mosquito. Daar komt nog bij dat het College van Burgemeester en Wethouders de gemeenteraad – de volksvertegenwoordiging – buitenspel heeft gezet bij de inzet ervan. Tel daar de uitspraken van Eurocommissaris Hamarberg en Minister ter Horst bij op, en de eindconclusie mag helder zijn: De Mosquito is ongewenst, ook in Rhenen!